



SPLITSKA SLIKARSKA ŠKOLA, oslikano raspelo. Split, samostan Sv. Klare

vijeka, poglavito nalaze iz stare Salone. Muzej ima veliku knjižnicu a od 1878. izdaje svoj stručni časopis »Vjesnik za arheologiju i historiju dalmatinsku«. — *Muzej hrvatskih arheoloških spomenika*, osn. u Kninu 1893, djeluje u Splitu od 1948, u današnjoj novoj zgradi od 1976. Sadržava u Hrvatskoj najbogatiju zbirku ranosrednjovj. umjetnosti VIII—XI. st.; od 1895. izdaje časopis »Starohrvatska prosvjeta«. — *Muzej grada*, osn. 1946, čuva umjetnine i predmete koji prikazuju vojno-političku, društveno-gospodarsku i kulturnu prošlost Splita. U sastavu muzeja uređuje se posebna zbirka slikara E. Vidovića; od 1948. objavljuje »Izdanja Muzeja grada Splita«. — *Etnografski muzej*, osn. 1910, nalazi se u zgradi stare gradske vijećnice; čuva i izlaže etnograf. građu iz cijeloga područja Dalmacije.

Galerija umjetnina, osn. 1931, prikazuje razvoj slikarstva i skulpture na našim prostorima, a najviše umjetnost u Dalmaciji posljednjih stoljeća; objavljuje »Izdanja galerije umjetnina u Splitu«. *Galerija Meštrović* nastala je donacijom I. Meštrovića 1950. *Riznica katedrale* čuva zbirku crkv. umjetnina. *Zbirka samostana na Poljudu*, osn. 1963, čuva iluminirane rukopise, slike, zlatarske i drvorezbarske predmete te nadgrobnice spomenike.

LIT.: L. Jelić, F. Bulić i S. Rutar, Vođa po Spljetu i Solinu, Zadar 1894. — F. Bulić i Lj. Karaman, Palača cara Dioklecijana, Zagreb 1927. — M. Abramić, Tragovi najstarijeg života u Splitu, Hrvatski glasnik, 1939. — Lj. Karaman, O počecima srednjovjekovnog Splita do g. 800, VjHAD, 1940. — K. Prijatelj, Barok u Splitu, Split 1947. — C. Fisković, Umjetnički obrt XV—XVI. st. u Splitu, u knjizi: Zbornik M. Marulića, Zagreb 1950. — Isti, Romaničke kuće u Splitu i Trogiru, SHP, 1952, 2. — D. Kečkemet, Renesansna klesarsko-kiparska djela u Splitu, Prilozi—Dalmacija, 1953. — C. Fisković, Izgled splitskog Narodnog trga u prošlosti, Peristil, 1954, 1. — D. Kečkemet, Splitski kaštel, Anali—Dubrovnik, 1955—56. — Isti, Figuralna skulptura romaničkog zvonika splitske katedrale, Prilozi—Dalmacija, 1955—59. — N. Šegvić, Nekoliko asocijacija o najnovijem arhitektonskom razvitku Splita, Urbs, 1957. — G. Novak, Povijest Splita, I—III, Split 1957—65. — S. Muljačić, Kronološki pregled izgradnje Splita u XIX. i XX. st., u knjizi: Zbornik Društva inženjera i tehničara, Split 1958. — I. Marović, Nekoliko prahistorijskih

nalaza iz Splita i okolice Sinja, VjAHD, 1958. — K. Prijatelj, Splitski slikari XIX. st., Split 1959. — S. Muljačić, Urbanistički razvitak Splita i regulacioni planovi od početka XIX. st. do 1944, Urbs, 1965. — J. Marasović, Glavne faze urbanističkog razvitka splitske aglomeracije, ibid. — J. i T. Marasović, Dioklecijanova palača, Zagreb 1968. — I. Fisković, Prilog poznavanju najstarijih crkvenih spomenika na Marjanu kraj Splita, Anali—Dubrovnik, 1970. — D. Diana, N. Gogala i S. Matijević, Riznica splitske katedrale, Split 1972. — N. Cambi, Starokršćanska klasika i benediktinski kompleks u Stobreču, Split 1974. — T. Marasović i F. Oreb, Obrada graditeljskog nasljeđa u okviru projekta »Splitski poluotok«, Godišnjak zaštite spomenika kulture Hrvatske, 1978. — Ž. Rapanić, Prilog proučavanju kontinuiteta naseljenosti u salonitanskom ageru u ranom srednjem vijeku, VjAHD, 1980. — T. Marasović, Prilog istraživanju transformacije antičke jezgre u ranosrednjovjekovni grad, u knjizi: Gunjačin zbornik, Zagreb 1980. — M. Ivanišević, Andrija Aleši u Splitu, 1448, Kulturna baština, 1981. — Ž. Rapanić, Dva splitska ranosrednjovjekovna sarkofaga, Arheološki radovi i rasprave VIII—IX, Zagreb, 1982. — G. i T. Marasović, Split, ilustrirani vodič, Beograd 1983. — I. Babić, Prostor između Trogira i Splita, Trogir 1984. — I. Fisković, Romaničko slikarstvo u Hrvatskoj (katalog), Zagreb 1987. — Isti, Srednjovjekovna izgradnja i identitet grada Splita, Kulturna baština, 1989. — Ž. Rapanić, Predromaničko doba u Dalmaciji, Split 1987. — T. Marasović, Graditeljstvo starohrvatskog doba u Dalmaciji, Split 1994. — Isti, Dioklecijanova palača u Splitu, Split—Zagreb 1994.

T. Mar.

SPLITSKA SLIKARSKA ŠKOLA, pojam koji obuhvaća skupinu monumentalnih djela očuvanih u Splitu, nastalih u posljednjoj četvrtini XIII. st. Jezgru te zaokružene skupine djela romaničkih stilskih značajki čine ikone Majke Božje sa Sinom iz crkve Gospe od zvonika i iz samostana benediktinki Sv. Marije de Taurello (poznatija po benediktinskoj crkvi na Sustjepanu gdje je nađena) te oslikano raspelo iz samostana redovnica Sv. Klare, a priključuju im se jako oštećeno raspelo iz crkve Sv. Križa u Velome Varošu, raspelo iz crkvice Sv. Luke u istome predgrađu i velika ikona iz crkvice Gospe od Žnjana, nastala vjerojatno u XIV. st. (povrh starije slike istoga sadržaja). Ta djela nedvojbeno govore o postojanju lokalne slikarske radionice zrelih stilskih dometa. Umjetnine su radovi majstora izrazite individualnosti a, premda djelomično vezani uz romaničko slikarstvo Toskane, pripadaju adriabiz. umjetničkoj tradiciji I jadranske obale. Koloristička punoća, usklađenost tonova i crtačka izražajnost tih radova otkriva rijetko dosegnut spoj

SPLITSKA SLIKARSKA ŠKOLA, Gospa od Zvonika. Split, Riznica katedrale

